

KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING

ONS LEGER

Opggericht 1912

Van de voorzitter.

Jokken, liegen, meined?

Zeer onlangs hebben we de discussies tussen de demissionaire regering en de Tweede Kamer kunnen volgen over de eerste gesprekken voorafgaande aan de formatie van een nieuw kabinet en de toeslagenaffaire. Als ik alleen al let op het taalgebruik en lichaamstaal van onze volksvertegenwoordigers, stel ik vast dat er in het algemeen geen enkel respect is voor de kabinetsleden in vak K. Ik zie wel een demissionaire minister-president [MP] die voortdurend in de vuurlinie ligt. Voor een deel heeft hij dat over zichzelf afgeroepen.

Onderwerp van gesprek is de frase in de vertrouwelijke gespreksnotitie van/voor de beide informateurs (die heel onhandig door mevrouw Ollongren aan het wachtende journaal werd getoond). Er was door de MP in het gesprek met de formateurs onder meer gesproken over de CDA als mogelijke regeringspartij. In die partij verdiende de keuze voor de nieuwe partijleider geen schoonheidsprijs en bovendien zou de heer Omtzigt als lid van een coalitiepartij “nogal lastig” zijn. Dus de vraag zou geweest kunnen zijn in hoeverre de volledige CDA de nieuwe vier jaar als coalitiepartner vol zou maken. Ik ben van mening dat die vraag in het kader van risico's voor een nieuw kabinet terecht is. Sterker nog, elke politieke partij die serieus overweegt aan een nieuwe coalitie deel te nemen, zal op die manier naar het CDA hebben gekeken. Maar die gespreksnotities zijn niet bekend gemaakt. Uiteraard, want die zijn vertrouwelijk.

De notulist van het gesprek of een van de formateurs zelf heeft de opmerking over een stabiele CDA en de rol die de heer Omtzigt hier wellicht in zou kunnen spelen ook heel onhandig in staccato weergegeven als “Omtzigt, functie elders”.

Iedereen heeft het er over gehad en de MP die er van uit ging dat de gesprekken vertrouwelijk waren, jekte er over. Katholieken noemen dat een dagelijkse zonde.

Na de biecht en een paar weesgegroettes kon je weer over naar de orde van de dag. Maar niet in de Tweede Kamer waar met name de oppositiepartijen er als hyena's op afgingen.

De vraag was niet of de formatie gevaar had gelopen of dat een persoon schade op had kunnen lopen. De vraag was ook niet of de media die de tekst met vertrouwelijke informatie hadden gefotografeerd en verspreid in het kader van vrijheid van meningsuiting buiten hun boekje waren gegaan. Nee, de reeds demissionaire MP moest hangen.

In de discussie over de notulen van de ministerraad over de toeslagenaffaire werd opnieuw gezocht naar mogelijkheden de demissionaire MP aan de schandpaal te slaan in de hoop dat hij na alle verwijten en verdachtmakingen zich wel terug zou trekken als kandidaat-premier van het te vormen kabinet. Dit ongeacht het feit dat het voltallige kabinet naar aanleiding van het rapport Ongekend Onrecht van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag inmiddels was opgestapt; en ongeacht de uitslag van de verkiezingen die normaliter aangeeft dat de grootste partij de kandidaat voor de nieuwe MP mag leveren.

De desbetreffende notulen van de ministerraad zijn staatsgeheim maar werden bij hoge uitzondering openbaar gemaakt. Die notulen zijn ook ingezien door leden van de parlementaire ondervragingscommissie. Het is nog niet duidelijk wie de inhoud van de geheime notulen heeft gelekt. Wellicht had de VVD daar belang bij omdat de heer Rutte nu niet meer de enige was die aan achterkamertjespolitiek had gedaan. Wellicht zou toch een van de leden van de ondervragingscommissie de informatie hebben gedeeld met RTL Nieuws? Hoe dan ook, lekken uit een staatsgeheim document is een ambtsmisdrijf. Dan is het niet meer jokken maar liegen met hoofdletters. Maar daar had niemand vragen over. Door wie was er gejoekt; door wie was er gelogen?

Volgens de minister van Defensie is er € 4 miljard extra nodig om tot het Europees gemiddelde qua uitgaven aan Defensie te komen. Hier komt de kruideniersmentaliteit weer om de hoek kijken. We beloven als een van de rijkste en welvarendste landen in Europa naar de 2 % van ons BBP te gaan in 2024 maar omdat meerdere landen dat niet doen, vluchten we naar een gemiddelde van 1,8 %.

Voor 2021 besteden we volgens Defensie 1,48 % van het BBP (€ 11,5 miljard). Ik heb al jaren aangegeven dat we hiermee onze bondgenoten verkeerd inlichten. Van het defensiebudget gaat een groot deel niet naar defensie gerelateerde uitgaven. Zo maken bij voorbeeld pensioenen en wachtgelden, uitgaven voor de kustwacht en voor politietaken van de Koninklijke Marechaussee (95% van hun activiteiten) deel uit van de defensiebegroting. Dat betekent dat we in feite veel minder (€ 2 à 3 miljard?) van het BBP uitgeven aan Defensie waardoor het percentage van het BBP uitkomt op ca. 1,2 % i.p.v. ca. 1,5 %. Daarbij zijn we niet de enige bondgenoot die het percentage van het BBP opkrikken met niet-defensie uitgaven, maar het is ook liegen tegen de bondgenoten en de Nederlandse burger.

In artikel 97 van de Grondwet staat dat er ten behoeve van de verdediging en ter bescherming van de *belangen* van het Koninkrijk en ten behoeve van de handhaving en de bevordering van de internationale rechtsorde een krijgsmacht moet zijn. In februari 2021 gaf de minister van Defensie aan dat de krijgsmacht op dit moment niet aan de grondwettelijke taken kan voldoen. Onze veiligheid en welvaart lopen daardoor gevaar.

Waar de regering er verantwoordelijk voor is dat de krijgsmacht haar taken kan uitvoeren, moet het parlement toezicht houden op de regering. Hoe lang wist de minister al dat de krijgsmacht niet aan de eisen voldeed? Heeft de Tweede Kamer direct nadat de minister verkondigde dat het fout zat met de krijgsmacht, een kamerbreed debat aangevraagd waarom niet werd voldaan aan artikel 97 van de Grondwet?

De leden van de Tweede Kamer hebben de eed of belofte afgelegd en daarin expliciet trouw gezworen of beloofd aan de Koning en aan de Grondwet.

Als je dan accepteert dat de krijgsmacht haar taken niet kan uitvoeren, pleeg je eedbreuk, het schenden/niet nakomen van een eed.

Een belofte dat we verplicht zijn om een krijgsmacht in stand te houden die er toe doet en ook een belofte om andere bondgenoten bij te staan als de nood aan de man komt en we gezamenlijk een vuist moeten maken, kunnen we niet nakomen.

Samengevat is de politiek in de afgelopen maanden meer bezig geweest met discussies over jokken en liegen in plaats van het behartigen van het landsbelang in crisistijd. De onderlinge bejegening is voor een beschaafde burger een schaamteloze vertoning en is mede debet aan de verslechterde omgang met elkaar in de maatschappij. Het alleen maar gaan voor de eigen profilering ten koste van het landsbelang moet stoppen.

Bewindslieden en volksvertegenwoordigers moeten bezig zijn met ernstige zaken. Ze moeten doorpakken met de bestrijding van Covid-19. Het test- en vaccinatiebeleid hadden een jaar geleden al op hoofdlijnen gereed moeten zijn. Daarnaast moet snel een nieuwe regering worden geformeerd om beleid te maken en besluiten te nemen voor herstel van de economie.

Daarvoor is ook internationaal een veilige en stabiele omgeving van belang en daarbij hoort een krijgsmacht die voor haar taken is toegerust; een krijgsmacht die er toe doet.

Lemmer, 5 juni 2021

Peter Striek

Luitenant- generaal b.d.

Voorzitter KNV Ons Leger